

Oplegvel Collegebesluit

Portefeuille M. Divendal
Auteur P. Platt
Telefoon -- E-mail: plattp@haarlem.nl
STZ/JOS Reg.nr. 2009/112710
B & W-vergadering van 1 september 2009

Onderwerp

Voor- en vroegschoolse educatie (VVE)

DOEL: Besluiten

Het college is bevoegd een nieuwe doelgroepdefinitie Voor- (2-3 jarigen) en vroegschoolse (4-5 jarigen) educatie vast te stellen met als doel die kinderen met een VVE-aanbod te bereiken die risico op taalachterstand lopen. De activiteiten voortvloeiend uit het Plan van aanpak VVE worden gefinancierd uit de door het rijk beschikbaar gestelde doeluitkeringen waarmee de signalering/toeleiding wordt versterkt, het VVE aanbod wordt uitgebreid en de kwaliteit wordt verbeterd.

B&W

1. Het college stelt de nieuwe doelgroepdefinitie vast.
2. Het Plan van aanpak VVE voor het behalen van de prestatieafspraken en het verbeteren van de kwaliteit, ten uitvoer brengen.
3. De kosten voortvloeiend uit de uitwerking van het Plan van aanpak VVE voor 2009 ter hoogte van € 400.000, worden gedekt uit de gereserveerde middelen AOB/VVE.
4. Ter informatie sturen aan de raadscommissie Samenleving

COLLEGE BESLUIT

Onderwerp: Voor- en vroegschoolse educatie (VVE)

Inleiding

Vanaf 2000 geldt de 'Regeling voor- en vroegschoolse educatie' (VVE). Met VVE-beleid wordt een brede ontwikkeling gestimuleerd bij kinderen die opgroeien in een omgeving waar het taalaanbod beperkt is en waar weinig aandacht is voor informeel leren. Bij benadering gaat het in de gemeente Haarlem om 1041 doelgroepkinderen.

Dit sluit aan bij het gemeentelijk jeugdbeleid zoals verwoord in de nota 'Kiezen voor Jeugd' waarin gestreefd wordt naar een omgeving waarin alle kinderen naar vermogen kunnen participeren.

Om het VVE-beleid te realiseren hebben de gemeenten een inspanningsverplichting om alle doelgroepkinderen te bereiken. Tevens dient de gemeente voor 100% van de doelgroepkinderen aanbod beschikbaar te hebben. De gemeente Haarlem heeft in het kader van het Besluit brede doeluitkering sociaal, integratie en veiligheid resultaatafspraken gemaakt over het aantal peuters dat deelneemt aan voorschoolse educatie. Vanuit GSB-BDU/SIV is hiervoor budget beschikbaar gesteld.

In 2006 heeft het college het 'Meerjaren ontwikkelingsprogramma 2005-2009, onderdeel Onderwijsachterstandenbeleid: VVE en schakelklassen', vastgesteld met hierin opgenomen resultaatafspraken en activiteiten.

In september 2008 zijn extra GSB middelen aangevraagd om het bereik te verhogen en de kwaliteit van de voorschoolse educatie te verbeteren.

De bestaande prestatie-indicator voor 2009 van 327 doelgroepkinderen is verhoogd naar 425 doelgroepkinderen waarna gefaseerd in augustus 2011 700 doelgroepkinderen bereikt moeten worden (o.g.v. herziene prestatieafpraak met het rijk gemaakt in december 2008).

Omdat risico op taalachterstanden niet alleen zichtbaar is in gezinnen met laagopgeleide ouders (basis waarop nu de doelgroepkinderen worden bepaald), maar ook bij kinderen die tweetalig worden opgevoed of een sociaal-emotionele achterstand hebben, is het belangrijk een nieuwe doelgroepdefinitie te formuleren. Met de verruiming van de doelgroepdefinitie en de voorgestelde maatregelen gericht op het vergroten van het aanbod, bereik en het verbeteren van de kwaliteit worden voldoende inspanningen verricht om de gemaakte prestatieafspraken in het verleden te realiseren. Ook de in de afgelopen jaren genomen stappen in het kader van de herijking peuterspeelzaalwerk hebben hieraan een positieve bijdrage geleverd.

Relatie met andere beleidsontwikkelingen

In de gemeente Haarlem draaien drie programma's te weten Stap-In, Opstapje en Opstap. Daarnaast kent Haarlem 'Haarlem Feliciteert'. Deze programma's variëren in doelstelling. Zo biedt het Opstapje en Opstap ondersteuning bij het stimuleren van de ontwikkeling van het kind. Ouders worden vaardigheden aangeleerd om hun kind hierin te ondersteunen. Daarnaast is het een belangrijke doelstelling dat kinderen doorstromen naar een VVE-psz. Het programma Stap-In en Haarlem Feliciteert zijn minder intensieve programma's waarbij toeleiding het primaire doel is.

Deze programma's worden gefinancierd uit het VVE-budget.

Nieuwe regelgeving

Voor de periode na 1-8-2010 is op het gebied van OAB/VVE een wijziging van de Wet op het primair onderwijs in voorbereiding (wetsvoorstel ontwikkelkansen door kwaliteit en educatie (harmonisatiewetgeving). In de wetgeving wordt opgenomen dat steden gaan zorgdragen voor een dekkend aanbod van voorschoolse educatie voor alle doelgroepkinderen. Met dekkend aanbod wordt bedoeld dat er voldoende VVE-plaatsen zijn voor de deelname van alle doelgroepkinderen binnen een gemeente.

Ter voorbereiding op deze nieuwe wetgeving ter harmonisatie van peuterspeelzaalwerk en kinderopvang, werd op 26 juni 2008 de nota 'Herijking Peuterspeelzaalwerk' vastgesteld door de raad. Een aantal hierin opgenomen en uitgewerkte punten heeft een bijdrage geleverd in het vergroten van de signalering/toeleiding van doelgroepkinderen naar een VVE-programma en het verbeteren van de kwaliteit van het aanbod. Separaat zal aan het college geïnformeerd worden over de huidige stand van zaken.

Besluitpunten college

1. Het college stelt de nieuwe doelgroepdefinitie vast.
2. Het Plan van aanpak VVE voor het behalen van de prestatieafspraken en het verbeteren van de kwaliteit, ten uitvoer brengen.
3. De kosten voortvloeiend uit de uitwerking van het Plan van aanpak VVE voor 2009 ter hoogte van € 400.000, worden gedekt uit de gereserveerde middelen AOB/VVE.
4. Ter informatie sturen aan de raadscommissie Samenleving

Beoogd resultaat

1. In 2009 nemen 425 doelgroepkinderen deel aan de voorschoolse educatie.
2. Gemeente Haarlem beschikt in 2011 over een voorschools educatief aanbod voor alle, naar schatting 1041 doelgroepkinderen.
3. Afspraken worden gemaakt met uitvoerende partners over het verbeteren van de signalering, toeleiding en kwaliteit van de voorschoolse educatie.
4. Op 1 augustus 2011 nemen 700 doelgroepkinderen deel aan de voorschoolse educatie.

Argumenten

In de gemeente Haarlem werden de doelgroepkinderen gedefinieerd in relatie tot de gewichtenregeling in het onderwijs. In 2006 is er een nieuwe gewichtenregeling vastgesteld waarmee een hogere drempel wordt gecreëerd. Ten opzichte van 2006 betekent dit een daling van het totaal aantal doelgroepkinderen met 33%.

In overleg met de ketenpartners is een nieuwe doelgroepdefinitie geformuleerd waarmee juist die kinderen worden bereikt die een risico op (taal) achterstand lopen. Het basisonderwijs hanteert de gewichtenregeling voor het bepalen van de doelgroepkinderen voor de vroegschoolse educatie. Vroegschoolse educatie is immers de verantwoordelijkheid van de schoolbesturen. Mogelijk dat de voorgestelde definitie ook wordt overgenomen door het onderwijs. Gesprekken hierover vinden op dit moment plaats.

Voorgesteld wordt een kind aan te merken als VVE-kind indien het voldoet aan één of meer van de volgende criteria:

1. Wanneer het kind valt onder de gewichtenregeling;
2. Wanneer het kind een laag opgeleide moeder heeft, ongeacht de opleiding van de vader;
3. Wanneer het kind een laag opgeleide vader heeft, ongeacht de opleiding van de moeder;
4. Wanneer het kind een moeder heeft die een andere taal dan Nederlands spreekt met het kind of een andere taal met het kind spreekt naast het Nederlands;
5. Wanneer het kind een risico op taalachterstand van het Nederlands heeft;
6. Wanneer het kind een ontwikkelachterstand heeft die een belemmering is voor de Nederlandse taalontwikkeling van het kind.

Het is een bewuste keuze geweest vanuit het veld om als criterium op te nemen de taal die de moeder met het kind spreekt en niet de taal die de vader spreekt. Volgens de JGZ is het in de praktijk de moeder die de meeste tijd met het kind doorbrengt en in mindere mate de vader.

Met deze nieuwe criteria worden nu die kinderen aangemerkt als doelgroepkinderen die daadwerkelijk een taalachterstand lopen als gevolg van de omgeving waarin zijn opgroeien.

Opgemerkt wordt dat met deze nieuwe definitie de gemaakte afspraken met het rijk om in 2009 425 doelgroepkinderen en in 2011 700 doelgroepkinderen te bereiken, haalbaar zijn. Dit neemt niet weg dat op vele terreinen intensieve maatregelen getroffen moeten worden.

De criteria van de nieuwe doelgroepomschrijving worden ter toetsing voorgelegd aan het rijk.

Plan van aanpak VVE

Om de doelgroepkinderen (ook in het kader van de afspraken met het rijk) te bereiken met een kwalitatief goed aanbod, moeten maatregelen getroffen worden op verschillende onderdelen zoals signalering/toeleiding, communicatie, drempelverlagende maatregelen, uitbreiding van het VVE-aanbod en de doorgaande lijn. In overleg met de ketenpartners zijn daartoe afspraken gemaakt en verwoord in een Plan van aanpak VVE dat de komende maanden verder wordt uitgewerkt.

Monitoring

Het monitoren van het VVE-beleid dient vele doelen, vereist een hoge mate van nauwkeurigheid en vereist snelle levering als dat nodig is. Complicerende factor is dat er vele bronnen van gegevens zijn en meerdere adressen waaraan informatie geleverd moet worden: elk met eigen (elektronische) systemen en/of specifieke informatiebehoeften. De huidige wijze gegevensverzameling en verwerking ervan voldoet niet aan kwaliteitseisen die we daaraan stellen. Om deze reden is een nieuwe aanpak van monitoren ontwikkeld met als uitgangspunten: hoge informatiewaarde, snel leverbaar en lage kosten.

Om het aantal gerealiseerde en bezochte VVE-plaatsen door de doelgroepkinderen te monitoren, wordt aansluiting gezocht bij de Centrale Administratie RMC/Leerplicht (CAREL) van de gemeente Haarlem. Met de in CAREL opgenomen VVE-gegevens en de gegevens van de JGZ vastgelegd in het

elektronisch kinddossier (EKD) is de gemeente beter in staat de effecten van de beleidsinzet op de langere termijn te meten.

Financiering

De kosten voortvloeiend uit de uitwerking van het Plan van aanpak VVE (programma 4 Jeugd, onderwijs en sport beleidsveld 4.1) voor 2009 bedragen voor 2009 € 400.000 en kunnen gedekt worden uit de gereserveerde OAB/VVE middelen. Dit met als doel de gemaakte prestatieafspraken (OPH 25 afspraak) te realiseren.

In de periode 1-1-2010 tot 31-12-2010 worden de middelen voor onderwijsachterstandenbeleid voortgezet via een decentralisatie-uitkering uitgaande van de gewichtenregeling met de teldatum 1-10-2004. Inclusief de gelden van de herziene prestatieafpraak is voor 2010 in totaal een bedrag van 2,6 mln beschikbaar. Met ingang van 1-1-2011 worden de middelen verdeeld obv de gewichtenregeling (schoolgewicht en 'impulsgebieden') zoals die met ingang van 1-9-2009 geldt. De definitieve bedragen voor 2011 ev. jaren worden bekend gemaakt in de meicirculaire 2010 (bron: meicirculaire gemeentefonds 2009).

Inhuur financiële expertise

Om een volledig financieel beeld te krijgen van de activiteiten voortvloeiend uit het Plan van aanpak VVE, is ondersteuning in de vorm van financiële expertise nodig. Samen met het beleidsveld harmonisatie peuterspeelzaalwerk en kinderopvang is deze ondersteuning inmiddels ingeschakeld, met als doel een samenhangende en optimale wijze van financieren van peuterspeelzaalwerk en VVE en een inventarisatie van mogelijke financiële risico's. De kosten hiervan worden ten laste van de gereserveerde middelen OAB/VVE gebracht.

Uitvoering

Verschillende ketenpartners in de zorg en het onderwijs (JGZ, huisartsen, OKC, basisscholen) zijn verantwoordelijk voor de signalering en toeleiding naar Voorschoolse voorzieningen.

De VVE-peuterspeelzalen zijn verantwoordelijk voor het aanbod van een erkend VVE programma's door gekwalificeerd personeel.

Bijlagen

geen

Het college van burgemeester en wethouders